

El tanc II: la independència

Enric Mas (<http://nitsenblanc.cat>), 09/12/17

L'evolució tècnica i els ginyes que desenvolupa una societat són el reflex del seu estat psicològic col·lectiu, un teixit que uneix un entramat de ments individuals que van en un mateix sentit i, fins i tot, cap un mateix destí.

Vam veure a *El tanc (o per què ens envaïu?)* com, durant la II Guerra Mundial, un sol tanc soviètic KV va tallar el subministrament de tota la 6a Divisió Panzer durant vint-i-quatre hores, davant la incredulitat alemanya. Tot allò va passar a Lituània, a prop de la localitat de Raseiniai. Aquell episodi és sospitosament similar al final de la pel·lícula *Fury* (David Ayer, 2014), titulada en castellà *Corazones de acero*. Sempre em crida l'atenció el fet que la indústria nord-americana només reconeix inspirar-se en fonts del bloc "occidental" (eufemisme d'ells mateixos) per a (re)construir grans històries. No fos cas que, com els espanyols, haguessin de (re)conèixer que la història (i també la bèl·lica) podria existir sense ells.

El 19 d'agost de 1941 (algunes fonts parlen del dia 14 o 18), cinc tancs KV-1 van ser camuflats i atrinxerats a Karsnogvardeysk, prop de Leningrad. El tinent Zinovi Kolobanov va elegir amb cura la zona: la carretera creuava una zona pantanosa. Una columna de 43 tancs alemanys de la 8a Divisió Panzer va aparèixer per la carretera i, de sobte, el primer va ser destruït amb una explosió. Els alemanys van donar per fet que es tractava d'una mina enterrada a la carretera. Tot d'una, el tanc que es trobava aturat i en segona posició també va ser destruït. I què va fer el tanc dirigit per Kolobanov? Destruir l'últim tanc de la columna, deixant els alemanys atrapats. Els alemanys van descobrir que era un tanc rus, van començar a disparar a cegues i aquells que van intentar sortir de la carretera, van quedar empantanegats (literalment). Una desbandada.

Quan van tenir localitzat el tanc rus, els alemanys van començar a disparar-lo sense pietat. Un impacte. I un altre. I un altre. Però aquella bèstia russa no parava de destruir tancs alemanys. Què era aquell tanc i perquè els projectils no el destruïen? Amb tota probabilitat aquells soldats alemanys no havien sentit ni vist mai un KV rus i, també, amb tota probabilitat, les autoritats alemanyes haurien censurat als seus fets de Raseiniai. Els tancs alemanys explotaven un darrera l'altre. Un impacte alemany va destruir el sistema de gir de la torreta del KV, fet que va provocar que el tanc rus comencés a girar tot ell per apuntar els tancs alemanys. Podem imaginar les condicions en què es trobaven uns i altres. Un sol impacte d'un projectil de gran calibre en el blindatge d'un tanc pot perforar els tímpanes als seus ocupants. I els russos no paraven de rebre: un impacte darrera l'altre... i continuaven apuntant i destruint tancs alemanys amb una velocitat mai vista.

El combat va durar uns 30 minuts. Un sol tanc rus va destruir 22 tancs alemanys. Gairebé un tanc per minut (de mitjana!). Mentre que els altres quatre tancs KV que es trobaven a prop, al dirigir-se ràpidament al lloc i rematar la feina, van destruir altres 21 tancs alemanys. Tota la columna de 43 tancs va caure en mitja hora.

Quan la tripulació de Kolobanov, probablement sords com tàpies, van sortir del tanc, va comptar-hi 135 impactes rebuts. Cap d'ells havia travessat el blindatge.

Poden quatre o cinc homes en un tanc canviar el curs de la història? I si hi sumem Raseiniai, poden fer-ho deu homes i dos tancs?

Doncs veurem que sí. Perquè la vertadera derrota alemanya es va produir aquí i no eren els tancs en si, sinó les preguntes (qui són i per què les nostres armes no els hi fan res? o per què no tenen por?) les que van minar els alemanys.

Avui en dia es parla de la superioritat dels tancs alemanys, dels famosos Panzer V Panther, el Panzer VI Tiger, el Tiger II... i que la maquinària de guerra alemanya superava tots els seus oponents. Bé, això és una realitat parcial i només aplicable al final de la guerra. Al principi, els tancs soviètics amb una tripulació entrenada no tenien comparació possible amb cap altre exèrcit. De fet, arran d'episodis com els que us he descrit, es va ordenar accelerar el disseny i fabricació de tancs alemanys (que ja es trobaven en curs feia anys, però sense acords finals): el Panther es va crear per contrarestar el T-34 i el Tiger I per fer front d'una vegada per totes als ja famosos KV-1 i KV-2. Llavors els soviètics van contraatacar amb el JS-2... però això ja és una altra història.

Però ja era massa tard per la resposta dels alemanys. Tot i les enormes pèrdues de tancs soviètics (la majoria destruïts per l'aviació alemanya, capturats durant el transport ferroviari o per averies), els soviètics van superar els alemanys amb una tàctica que no acostuma a fallar: una major eficiència en l'ús de mitjans (sobretot quan són tan limitats com en una guerra), concentrant-se en una producció d'uns tancs que necessitaven poc manteniment, amb reaprofitament de peces d'uns models a altres i amb una millora d'aquests, a la vegada que se'n simplificava la fabricació. I amb una cosa més important encara: perseverança i aguant. Un exemple és el famós T-34. Es calcula que només l'any 1943, la URSS va fabricar més de 15.000 tancs d'aquest tipus.

Els alemanys van apostar per innovar en època de guerra i els va sortir (literalment) molt car. Segurament un preludi d'això que passa en el capitalisme voraç en què vivim, on la innovació no val res sinó va acompanyada de números (molt alts). És molt famosa l'anècdota que als soldats nord-americans se'ls ensenyava que eren necessaris 5 tancs Sherman per poder atacar amb seguretat un Tiger alemany. Per això (i per les pel·lícules i propaganda americana de postguerra) són tan famosos els tancs alemanys. I eren tancs formidables, no ho oblidem. Però ningú no s'ha plantejat mai quants tancs Sherman serien necessaris per atacar un KV rus o un T-34? I algú s'ha plantejat mai quants tancs americans o alemanys (fins i tot junts) serien necessaris per atacar els prop de 100.000 tancs que van fabricar els soviètics en només 4 anys?

Si creiem que aquests episodis poc o res tenen a veure amb la lluita de moltes nacions d'avui, com la nostra, molt em temo que ens equivoquem. Perquè la història es repeteix una i altra vegada. I ara les guerres són econòmiques i polítiques (que ve a ser

el mateix) i no n'estem vivim només una, sinó una guerra de guerrilles, on guanyarà aquell que aguanti millor el desgast.

Només us diré que llegiu atentament aquest escrit i hi canvieu (altre cop) “tanc soviètic/KV” per “Catalunya”, “dispars/foc del tanc” per “mans alçades/clavells i vots” i “tripulació de 4 o 5 homes” per “presos polítics”. Els esdeveniments militars actuals es podrien reescriure sense armes, tot i que a molts estats els sembli impossible encara al segle XXI.